

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj S1 3 Iž 039628 21 Iž
Sarajevo, 26.01.2021. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Vesne Trifunović kao predsjednika vijeća, Dinke Bešlagić Čovrk i Srete Crnjaka kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političkog subjekta Hrvatske demokratske zajednice BiH, sa sjedištem u Mostaru, ulica Kneza Domagoja bb koju zastupa predsjednik dr. Dragan Čović izjavljenoj protiv Odluke Centralne izbore komisije Bosne i Hercegovine broj 05-1-07-1- 93/21 od 21.01.2021. godine o nemogućnosti preuzimanja mandata, na nejavnoj sjednici održanoj dana 26.01.2021. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izbore komisije Bosne i Hercegovine broj 05-1-07-1-93/21 od 21.01.2021. godine stavom (1) utvrđena je nemogućnost preuzimanja mandata načelnika Opštine Travnik od Peco Mirsada, kandidata političkog subjekta SDA-Stranka demokratske akcije, radi činjenice smrti, a kojem je raspoređen mandat pravosnažnom Odlukom o potvrđivanju i objavi rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2020. godine.

Stavom (2) odlučeno je da će po pravosnažnosti navedene odluke Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine raspisati prijevremene izbore za načelnika Opštine Travnik.

Navedenu odluku osporava politički subjekt Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine blagovremeno izjavljenom žalbom zbog proizvoljne primjene materijalnog prava i bitne povrede pravila upravnog postupka. U žalbi navodi da je pobijana odluka nastala na pogrešnoj primjeni materijalnog prava što zakonske odredbe na kojima se Odluka temelji nisu relevantne za konkretnu situaciju.

Ukazuje da je na Lokalnim izborima za 2020. godinu za Opštinu Travnik u toku izbornog dana preminuo kandidat Stranke demokratske akcije, Mirsad Peco koji je osvojio 10.204 glasa, dok je drugoplasirani kandidat Hrvatske demokratske zajednice BiH Goran Pejović osvojio 6.597 glasova. Mirsad Peco nikada nije preuzeo funkciju načelnika, pa svojstvo koje se veže za njega je svojstvo kandidata za načelnika sve do nastupanja činjenice smrti zbog čega se odredba člana 5. Zakona o izboru prestanka mandata, opozivu i zamjeni načelnika opština F BiH u

vezi prestanka mandata prije isteka vremena na koje je izabran u skladu sa članom 1.10 Izbornog zakona, ne može odnositi na predmetnu situaciju jer ista reguliše postupak koji se odnosi na funkciju načelnika koju preminuli kandidat Stranke demokratske akcije nikada nije preuzeo. Odredbom člana 1.10 Izbornog zakona propisan je način prestanka mandata izabranom članu tijela vlasti na svim nivoima, pa je proizvoljno tumačenje primjene navedene odredbe jer ista obuhvata isključivo osobu izabranog člana tijela. Za razliku od ponovnih izbora, prijevremeni izbori se odnose isključivo na situacije obuhvaćene periodom nakon preuzimanja mandata načelnika, odnosno kada je razlog prestanka mandata nezvan za izborni proces koji je prethodio njegovom ostvarenju. Jasno se nameće zaključak da bi Goran Pejaković kandidat HDZ-a koji je nakon Pece ostvojio najviše glasova trebao preuzeti mandat načelnik, jer u smislu člana 1.9 stav (1) Izbornog zakona, mandat načelnika pripada njemu lično, a ne stranci. Konačno Odluka se poziva na odredbu člana 14.3 Izbornog zakona kojom su propisani uslovi o raspisivanju prijevremenih izbora iako citiranom odredbom sporna situacija nije obuhvaćena, jer kandidat koji je umro, a ostvario je najeveći broj glasova na izborima ne može biti raspušten jer nije preuzeo mandat, niti ga zbog činjenice smrti ne može preuzeti, pa samim tim nije ni okončan izborni proces. Predlaže da se uvaži žalba, poništi pobijana odluka i naloži dodjeljivanje mandata Goranu Pejakoviću ili pobijana odluka poništi i predmet vrati Centralnoj izbornoj komisiji BiH na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da se žalba odbije kao neosnovana. U odgovoru navodi da nakon potvrđivanja izbornih rezultata CIK BiH dodjeljuje mandate kandidatima koji su osvojili madat. Međutim, zbog nemogućnosti preuzimanja mandata od strane Peco Mirsada, radi činjenice smrti, CIK BiH je donio ožalbenu odluku u stavu (1) primjenom člana 1.3a stav (3) Izbornog zakona BiH. Sistem dodjele mandata sljedećem kandidatu sa liste je propisan odredbom člana 9.10 Izbornog zakona BiH koja se može primjeniti samo po sistemu proporcionalne reprezentacije propisane odredbom člana 9.5 i 9.6 Izbornog zakona BiH, a ne može se primjeniti za izbor opštinskog načelnika koji se bira u skladu sa odredbom člana 13.7 Izbornog zakona BiH, kada je mandat dodijeljen sistemom relativne većine.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da žalba nije osnovana.

Prema shvatanju apelacionog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije broj: 05-1-07-1- 93/21 od 21.01.2021. godine kojom je utvrđena nemogućnost preuzimanja mandata za načelnika Opštine Travnik od Peco Mirsada, kandidata političkog subjekta SDA-Stranka demokratske akcije, radi činjenice smrti, je pravilna i zakonita.

Navedena odluka zasnovana je na činjenicama da je kandidat političkog subjekta SDA Peco Mirsad na Lokalnim izborima 2020. godie osvojio najviše glasova (10.204) za nivo načelnika Opštine Travnik a koji rezultat je CIK BiH potvrdila odlukom o potvrđivanju i objavljivanju rezultata 2020. godine („Službeni Glasnik BiH“ broj: 81/20). Nadalje, zasnovana je na činjenici da je potvrđen izborni rezultat za kandidata SDA na prvom mjestu, a kandidata žalioca na drugom mjestu (sa osvojenih 6.597 glasova), te na činjenici da je na dan održavanja izbora preminuo kanidat koji je osvojio najviše glasova.

Ove okolnosti ne spore ni navodi žalbe, ali ukazuju da je trebalo donijeti odluku o izboru drugorangiranog kandidata, a ne odluku o nemogućnosti preuzimanja mandata prvorangiranog kandidata i odluku o raspisivanju prijevremenih izbora.

Prema ocjeni apelacionog vijeća nesumljiva činjenica da izabrani kandidat čiji je izborni rezultat potvrđen nije bio u mogućnosti preuzeti mandat zbog smrti, na način propisan odredbom člana 1.3a stav (3) Izbornog zakona BiH, ukazuje da je kandidat izabran, da mu je dodijeljen mandat, ali da zbog nepotpisivanja izjave o preuzimanja mandata nisu nastupile pravne posljedice. Međutim, okolnost da izjava nije potpisana ne negira činjenicu da je mandat dodijeljen. U ovakvim okolnostima Centralna izborna komisija BiH mogla je jedino utvrditi nemogućnost preuzimanja mandata zbog činjenice smrti, što je učinila ožalbenom odlukom, a sve pozivom na odredbu člana 1.10 Izbornog zakona BiH koja jedina reguliše način prestanka mandata.

Iz navedenih razloga neprihvatljiv je žalbeni navod da je preminuli Mirsad Peco ostao u statusu kandidata, a ne izabranog člana organa vlasti jer to proizilazi iz pravosnažne odluke CIK-a BiH o potvrđivanju izbornih rezultata za opštinu Travnik. Slijedom toga, apelaciono vijeće je utvrdilo da je pravilan i zakonit stav (1) izreke ožalbene odluke kojom je utvrđena nemogućnost preuzimanja mandata zas načelnika Opštine Travnik od strane Peco Mirsada, kandidata političkog subjekta SDA-Stranka demokratske akcije, radi činjenice smrti.

Neosnovano žalba pobija pravilnost stava (2) ožalbene odluke kojim je odlučeno da će Centralna izborna komisija BiH raspisati prijevremene izbore za načelnika Opštine Travnik .

U konkretnoj situaciji u kojoj je kandidat osvojio najviše glasova na izborima, a preimino prije preuzimanja mandata, nema zakonskog osnova da se mandat dodijeli drugorangiranom kandidatu kako to ukazuje žalba.

Ožalbena odluka odnosi se na nivo vlasti načelnika Opštine za koji izbor primjenom član 13.7 stav (1) Izbornog zakona BiH se propisuje biranje u skladu sa tim Zakonom, ustavima i zakonima entiteta i statutom opštine i grada. S obzirom da Opština Travnik prida teritoriji Federacije BiH, to se u konkretnom slučaju primjenjuje Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika opština u F BiH („Sl. Novine F BiH“, broj:19/08). Navedeni zakon u članu 4. stav 1 i 2 propisuje da se načelnik bira direktnim izborom i to kandidata koji je osvojio najveći broj glasova, pa je time isključena mogućnost da se izabere kandidat žalioca kao drugorangirani.

Imajući u vidu da je prvorangiranom kandidatu utvrđena nemogućnost preuzimanja mandata iz zakonom propisanih razloga za prestanak mandata, to je pravilnom primjenom član 14.3 stav (1) Izbornog zakona BiH donesena odluka o prijevremenom raspisivanju izbora, jer će se samo na taj način obezbjediti jednako pravo izbora kandidatima svih političkih subjekata kao i pravo na izbor građanima opštine Travnik.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije BiH je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu primjenom odredbe člana 81 stav 1 Zakona o upravnim sporovima BiH (Sl. glasnik BiH br. 19/02 sa izmjenama) valjalo odbiti.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A**

Vesna Trifunović